

TABORIŠČNIK

Štev. 59., Leto II.

SPITAL NA DRAVI

Petek 28.februarja 47.

KDO BO TRŽAŠKI GUVERNER ?

Po podpisu mirovne pogodbe z Italijo bo v kratkem treba urediti pereče vprašanje uprave svobodnega tržaškega ozemlja. Po določbah izdelanega statuta bo stal na čelu tržaške uprave nepristranski guverner, ki ga bo imenoval Varnostni svet Združenih narodov. Glede primerne osebe za ta položaj je bilo svoj čas že mnogo govorno in pisano. Za najresnejšega kandidata so smatrali bivšega newyorškega župana in poznejšega generalnega direktorja UNRRA-e Fiorello La Guardia, ki je po rodu Italijan, hkratu pa osebni prijatelj maršala Tita. Njegova ostavka na položaj generalnega ravnatelja UNRRA-e so dale slutiti, da bi imele te domneve realno osnovo.

Velikopresenečenje je zato nastalo, ko so ameriški časopisi pred kratkim objavili imena kandidatov za položaj tržaškega guvernerja. Med petimi osebnostmi, ki so jih časopisi imenovali, ni bilo La Guardie. Med imenovanimi kandidati sta bila dva Šveda, en Švicar, en Južnoafrikanec in en Kolumbijanec.

Splošno se sodi, da je najresnejši kandidat general Henri GUISAN, vrhovni poveljnik švicarske vojske med zadnjo vojno.

Ko je pred tedni prišla prva vest iz New Yorka, da večina zaveznikov smatra tega švicarskega generala za najresnejšega kandidata za to mesto, so švicarski časopisi to vest objavili in komentirali z veliko previdnostjo. General Guisan sam je izjavil, da kake podobne ponudbe še ni dobil. Ko pa je ob priliki svojega obiska in oddiha v Švici lord Montgomery v Gstaadu obiskal Guisana, je švicarsko časopisje vedelo poročati, da sta oba vojaška dostojanstvenika razpravljala o vprašanju tržaškega guvernerja.

General Henri Guisan, ki živi sedaj v pokoju, je ena najpopularnejših osebnosti v Švici. Mnogo dejstev govori v prilog njegovega imenovanja za tržaškega guvernerja. Edina ovira je njegova visoka starost: Guisan je namreč star že 73 le.

BEVINOV ZUNANJE POLITIČNI GOVOR

LONDON. Včeraj je v spodnjem domu zunanji minister Ernest Bevin govoril o zunanji politiki britanske vlade. Napovedal je zvezo štirih velesil, ki bo sklenjena na moskovski konferenci in bo najsigurnejša garancija za ohranitev svetovnega miru. Želja britanske vlade je, da se okrepi anglosovjetska pogodba. Britanska vlada je topogledno poslala sovjetski vladi svoje predloge. Bevin je opozoril, da ni treba gojiti preveč upanja v končni uspeh moskovske konference, ki bo predstavljala le prvo fazo pri rešitvi mirovne pogodbe z Nemčijo. Britanija ne more in noče pustiti ozemlja s 66 milijoni ljudi v osrčju Evrope v gospodarski dipresiji. Nemčija naj bo federativno ne pa centralistično urejena. Bevin je nadalje dejal, da bo treba pospešiti izdelavo in sklenitev mirovne pogodbe z Avstrijo. Bevin je ob zaključku izrazil upanje, da bo ustanova Združenih narodov za vedno preprečila vsaka vojno.

Bevinov govor je bil sprejet s splošnim odobravanjem vsega doma. V debati, ki je sledila govoru, so tudi konservativni poslanci podprli Bevinova izvajanja. Laburistični poslanec Matthews je dejal, da po britanskem mišljenju volitve na Poljskem v Bolgariji in Romuniji niso bile svobodne. Nastopil je proti zamisli združenih evropskih držav, ker bi po njegovem mnenju privedla do razcepitve med zahodom in vzhodom.

Z G O D O V I N S K I T R E N U T E K

Reuter je o sprejemu kitajskega poslanika pri papežu tako le poročal:

Bil je zgodovinski dogodek, ko je v nedeljo 16. svečana prvi kitajski poslanik pri sv. Stolicy dr. John H.C. Wu papežu izročil svoje poverilnice. Na poslanikov nagovor je v svojem odgovoru papež rekel, da upa, da bodo med narodi končno vendarle zmagala načela bratstva in ljubezni nad nasprotnimi silami, katere hočejo pravi miri sploh preprečiti ali pa vsaj ovirati. Prvikrat v zgodovini se je zgodilo, da je sin velike Kitajske bil imenovan za člana svetega kardinalskega kolegija, prvikrat je papeški poslanik bil odposlan na Kitajsko. In prvikrat v zgodovini se je zgodilo, da je kitajska vlada poslala svojega odposlanca k Vatikanu. To vse dokazuje, kako srečno in ugodno se razvijajo odnosi med Sveto Stolicco in Kitajsko.

M A R S H A L L P R A V I: "M I R U Š E N I !"

Ko je ameriška univerza Princeton ameriškemu zunanjemu ministru Marshallu podelila naslov častnega doktorja, je pred sorskim zborom Marshall imel nagovor, v katerem je med drugim rekel:

Doživeli smo sicer, da so sovražnosti bile ustavljene, resničnega miru pa še nismo doživeli. V Evropi in Aziji še vedno vlada strah in lakota, mir nikakor še ni zagotovljen. - Nato je Marshall omenil, da je sedanjost v primeri z vojnimi leti še bolj kritična. Še bolj nevarno pa je, da nimamo več spojenosti in odločnosti pri zasledovanju svojih ciljev, kar nam je med vojsko dodelilo zmago.

N O V A A R M A D A N A K O R E J I .

Kakor poroča ameriški vrhovni poveljnik na Koreji, Hodge, zdaj sovjetska vojska vlada v severni Koreji postavlja korejsko armado. Ta armada, ki vanjo pozivljajo vse Korejce v starosti 17 do 25 let, je močna 500.000 mož. Jedro te nove korejske armade pa so kitajske komunistične čete.

-o-o-o-

SOVJETSKA VOJSKA - kakor se glasi uradno ameriško poročilo - ima v Evropi petkrat, v vzh. Aziji pa trikrat toliko posadnih čet kakor Amerika.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA se je zgodila na Japonskem. Ubitih je bilo 170 potnikov, ranjenih pa je bilo nad 400.

IZ CERKVE BOŽJEGA GROBA V JERUZALEMU so neznani storilci pokradli dragocene cerkvene posode, med njimi nekaj takih, ki so bile tamkaj še izza križarskih vojsk.

V ITALIJI je brezposelnih bilo meseca januarja 2.227.866. V Enni na Siciliji so brezposelni priredili velike nemire, pri katerih sta dva demonstranta bila ubita, 4 policisti pa ranjeni.

VELIKE PROTIKOMUNISTIČNE DEMONSTRACIJE so priredili v Parizu. Posredovati je morala policija.

V STANOVANJU TOVARNIŠKEGA DELAVCA v mestu Dayton (Ohio-USA) so našli tri dragocene Rembrandtove slike, ki so pred 18 leti bile ukradene v mestnem muzeju v Weimarju na Nemškem. Slike so vredne več kakor en milijon dolarjev.

H KATOLIŠKI CERKVI se je na Angleškem spreobrnilo v zadnjih 2 letih 28 anglikanskih duhovnikov. Zlasti veliko pozornost je vzbudil prestop bivšega anglikanskega ladjiskega kaplana, ki je služboval na slovit angleški bojni ladji "Hood". Samo v Madžkofiji Liverpool jih je prestopilo v katoliško Cerkov 1069.

HUD POTRES je bil v italijanskem mestu Brescia. Docela je podrl razvaline neke cerkve, ki je med vojsko bila uničena po letalskih napadih.

- - - -

VATIKAN IN MOSKVA.

Agencija "Inf.D" poroča iz Rima: Ob 25. letnici smrti papeža Benedikta XV. je vatikansko glasilo "Osservatore Romano" pisal, da je ta veliki mirovni papež leta 1921 stradal zaradi Rusiji poslal veliko pomoč in da je Vatikan tudi zdaj pripravljen pomagati, da se premesti veliki ločilni prepad med vzhodom in zahodom. - Na podlagi tega članka so začeli nekateri domnevati in govoriti, češ da se Vatikan in Moskva zblížujeta. Tem govoricam pa je treba nasproti postaviti ugotovitve, da vatikanskega stališča do raznih vlad ne smemo meriti s svetnim merilom. Čas za kako zblížanje med Vatikanom in Moskvo bi mogel priti šele takrat, kadar bodo zagotovljene temeljne človečanske pravice, med katerimi je na prvem mestu svoboda verskega delovanja in življenja.

O B KONCU LONDONA: SPOR.

Londonska konferenca je končana. Morala bi bila postaviti predloge za obravnavanje nemške in avstrijske pogodbe, ki naj bi se zdaj reševale v Moskvi. Svojega namena pa ni dosegla. - Na zadnji seji je spet nastalo veliko nesoglasje. Korespondenca SN poroča o tej seji:

Pri sestavljanju poročila za moskovsko konferenco se namestniki zunanjih ministrov niso mogli zediniti, kakšno vlogo naj bi pri izdelovanju mirovnih pogodb z Nemčijo in Avstrijo imajo male države. V poročilu o avstrijski pogodbi je Sovjetska zveza zavrgla angleški predlog, naj bi poročilo bilo dostavljeno malim državam vsaj v vednost. Pooblaščenec za nemško pogodbo so imeli zadnjo sejo 5 ur in pol. Tukaj so se kar viharno pogovarjali. Spet je bil vzrok v malih državah. Sovjetski zastopnik Gusev je izjavil, kakor poroča agencija United Press, da glede malih držav nikakor ne more z drugimi silami biti istih misli. Nato pa je ameriški zastopnik Murphy zelo ostro odgovoril Gusevu in mu očital: Rusija je že od vsega začetka pred 6 tedni pa do danes ni v ničemer popustila. Zato posledaj tudi Združene države ne bodo prav v ničemer več popuščale.

IZ TABORIŠČA.

Taboriščna uprava sporoča, da bo v ponedeljek ob 6.15 zvečer predvajan v taboriščni gledališki dvorani monumentalni angleški zvočni film v barvah: "HENRIK V."

-o-o-o-

BYRNES naj bi postal novi ameriški poslanik v Londonu. Tako zdaj pišejo ameriški listi, ki tako imenovanje pozdravljajo. Uradno pa o tem molče.

ZASTOPSTVO AMERIŠKIH JUDOV je bilo sprejeto pri Trumanu. Med njimi je poleg bivšega amer. vojnega ministra Morgenthaua bil bil tudi bivši gener. direktor UNRRA-e Lehmann. Truman je pozdravil judovsko pomožno akcijo, ki je za judovske begunce zbrala 170 milijonov dolarjev.

VSA NOČNA ZABAVIŠČA V PARIZU je francoska vlada dala zapreti za 3 tedne. Vzrok pomanjkanje kuriva.

TIHOTAPSKO PODMORNICO so odšli in ujeli švicarski stražniki na Comskem jezeru. V njej je bilo prostora le za 1 človeka, pač pa je lahko prevažala tihotapsko blago iz Italije v Švico in narobe. Podmornica je bila izdelana v Milanu, sestavljena pa kar ob Comskem jezeru. Baje "deluje" še ena taka podmornica.

POVODENJ grozi Ogrski, če še naglo pritisne jug.

OGNENIK ETNA je 25. svečana spet bljuval. Nekaj vasi pod gorjo je bilo v nevarnosti, vendar nesreče ni bilo.

V AMERIŠKEM IZTALIVČU NA ISLANDIJI in sicer v mestu Reykjavik je nastel požar v vojaški baraki, v kateri so zgoreli 4 ameriški vojaki.

HUDO BREME ZA INDIJSKE STRANKE je popolna neodvisnost Indije - tako je rekel Gandi.

IZ DOMOVINE

UMRLI SO: V Ljubljani: Viljem Kelec, višji železniški kontrolor v p., Ivan Remškar, Jelka Kraigher, roj. Weibel, Jožefa Ryšava, Silva Pogačnikova, Leopold Knol, kroj. mojster, Helena Zaplotnik, bivši pilot jug. vojske Edo Grobelšek, pom. fin. ravnatelj Martin Spindler, Alojzij Dovjak, gradbeni delovodja Ivan Šifrer, inspektor drž. železnic v pok. Rudolf Vidic, Viktor Lihtenberg, Lidiya Vidic, posessnik Franc Peklaj, Tone Verovšek, Terezija Pintar, Anica Železnik, apel. svetnik v pokoju dr. Erik Eberl, Zofka Velikonja, Marija Rebernik, lastnik inf. pisarne Anton Volta. - V Mariboru: Anton Vuk, žel. upokojenec, Franc Jevšnik, železničar v pokoju, Pepca Hodnik, roj. Straser. Dalje so umrli: Lovro Kleindinst, šolski upravitelj v Sodražici, Davorin Pieteršek, klepar v Tržiču, Franc Cuznar na Bledu, Jerica Bauerheim, roj. Laznik v Hrastniku, Jože Rajner, vpokojen uradniški predstojnik v Smartnem pri Litiji, Ignacij Nadrah, župnik pri Sv. Mariji v Puščavi, Ivana Mihevc, roj. Štefančič na Martinjem hribu pri Logatcu, Katarina Ulčar, trgovka in gostilničarka v Radomljah, Franc Mehalušek, vpokojeni drž. uradnik na Brežovici, Angela Vintar, rojena Medic na Straži, Vladimir Rojina, učitelj v Kranju, Valentin Jerše, beneficijar na Vrhpolju pri Moravčah, Marija Teržan, rojena Mohor, posestnica v Petrovčah.

SAMOMOR OBDOJŽENEGA. Javno tožilstvo v Ljubljani je objavilo, da je dne 12. januarja 1947 izvršil samomor inženjer Ivan Marovt, stanujoč v Ljubljani na Vidovdanski cesti 24. Uradno obvestilo pravi, da je Marovt izvršil samomor potem, ko je pod težo dokazov priznal, da je bil agent sovražne obveščevalne službe.

O PREGLEDU poslovanja zdravilišča Slatina - Radenci je kontrolna komisija Ljudske republike Slovenije izdala poročilo, iz katerega sledi, da je bilo tam mnogo pomanjkljivosti, dezurnna poraba tekočega goriva in zanikarno vodstvo računskih knjig. Za to je komisija razrešila krive funkcionarje zdraviliške uprave. Krivi so: prvi upravitelj zdravilišča Janez Kosmač, bivši ekonom Jože Zakpaln, Franc Mamilović in bivši vodja tehničnega oddelka M. Bavdek.

VEČERNO GIMNAZIJO so ustanovili v Celju. Vanjo se bodo lahko vpisali tisti, ki so čez dan v službi in zato ne morejo redno obiskovati pouka na gimnaziji.

KOMISIJO za izvajanje uredb o akumulaciji in cenah je ustanovil predsednik slov. vlade Marinko. V tej komisiji so: Predsednik inž. Viktor Turnšek, njegov namestnik je gener. inspektor kontrolne komisije Branko Diehl, tajnik je dr. Božidar Kobe, pomočnik načelnika oddelka za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti pri predsedstvu vlade, člani pa so: Ivo Klemenčič, inž. Berkopec, dr. Žiga Vodusek, Lojze Piškur, Martin Greif.

IZPRED SODIŠČA. Kakor poroča "Ljudska pravica", je ljubljansko okrožno sodišče sodilo Radota Tometa, mehanika in zastopnika drž. zavarovalnega zavoda, zaradi utaje 11.393 dinarjev. Obsodilo ga je na 18 mesecev prisilnega dela brez odvzema prostosti, na plačilo stroškov in povrnitev denarja. - Isto sodišče je zaradi prikrivanja blaga obsodilo na 2 in pol leta prisilnega dela z odvzemom svobode in na izgubo državljskih pravic trgovca in gostilničarja Karla Erbežnika iz Polhovega gradca.

- o - o -

DEŽNI PLAČIČ s kapuco ali samo kapuco in pas k dežnemu plaču kupim. Ponudbe na upravo. DOZO za cigarete z Index knoto in denarjem sem izgubil v bližini bar. 69. Vrniti v bar. 69.